

Improvisacions

COLORS. — Un dels autobusos del servei públic urbà, s'ha tornat joguina de llauna. Vist a través d'una lente d'augment tindria tot el caràcter d'un d'aquells autòm-nibus que la quitxalla contempla admirada en els aparadors de "La Alianza".

El groc-taronja amb el qual l'autobús, de referència ha estat vestit, és un vot en contra de l'harmonia i de la discreció que en matèria ornamental deu predominar en tota exhibició a la via pública.

Jo no m'atreviré mai a criticar que hom es faci campir el menjador de blau de Prússia o del mateix color llampant que rumbeja l'autobús; però com que tinc el dret de queixar-me de tot allò que anant pel carrer em molesta, puix per quelcom pago puntualment els tributs que l'Ajuntament imposa, vull dir que la pintura de l'autobús, com la que campeja en els frontals i dintells de certes botigues, fereix la meua retina i a la vegada labora per la perversió del bon gust i del sentiment de bellesa que tots hem de voler veure purificat en els ciutadans de la nostra culta població.

L'industrial pot ésser partidari de l'estridentia per tal de millorar l'atenció del client; el ciutadà, però, ha de defensar els canons de l'afinació en tots els ordres, a l'objecte de fer més dolça la vida i de contribuir a la formació d'un ambient en el qual tot hi sia amable i harmoniós.

Jo sé que la discreció és una rara virtut entre els homes; però sé també que la discreció a la qual em refereixo viu a l'obra de tot artista.

Seria difícil trobar a Reus un home que actués de censor de l'art a la via pública...? Aquest servei seria tan útil com el de la neteja o com el que presten les rondes de nit que netegen Reus d'elements indesitjables.

Si no s'estableix una mena de Tribunal de la Inquisició per a perseguir els atemptats al bon gust, estem perduts.

El groc-taronja de l'autobús tolerat pel propietari i pel públic és un mal auguri!

IGNOT

El doctor Aiguader, batlle de Barcelona

Aquell esclat de voluntat nacional que d'una faisó incruenta i en un sol dia canvià radicalment el règim de la Península, va obrar el prodigi de convertir en vidents alguns homes tinguts per visionaris i ungir de popularitat excelsa i de màxima responsabilitat representativa figures que a la vetlla de la gran jornada gaudien el prestigi recòndit de perseguits per la justícia històrica a causa de llurs neguits revolucionaris. Tals, els membres del Govern nacional; tal, el President i alguns delegats de la nostra Generalitat; tal, el Governador civil de Barcelona; tal, l'Alcalde de la mateixa capital, doctor Aiguader Miró, al qual el Foment Nacionalista Republicà ha tingut la romàntica iniciativa de dedicar un homenatge que serà expressió de l'afecte del nostre poble envers un dels fills que més l'honoren en l'actualitat.

La generació reusenca que voreja la cinquantena coneix la intimitat clara i cordial d'aquest prototipus de lluitador. Ell personifica la dedicació total de la vida humana a un ideal de llibertat, no pas la tranquil·la sustentació d'una convicció política com filiació passiva o com esport de ciutadania. Per ell, fer política no ha consistit en la virtut burgesa d'anar a prendre cafè tots els dies al casino del partit, després de la brega quotidiana per la vida, i guanyar un lloc en el comitè i ésser inclòs en una candidatura de regidors, com premi discernit a la conseqüència. Per ell, la política ha estat i és i serà una devoció de sacrifici, un donar-se totalment, en cos i ànima, a la causa de la llibertat.

El doctor Aiguader no ha estat un reservista de la fe política, sinó un guerriller de la passió revolucionària; no ha estat l'heroi improvisat a les vespres del bell trastorn polític, sinó el precursor que posava constantment en perill — i fins la perdia — la seva llibertat per tal de defensar la llibertat de la seva terra. Ell sacrificava la placidesa de la seva llar i els esforços més purs i més potents de la seva vida no tan sols en aquests darrers temps en què la confiança en el reeiximent dels treballs revolucionaris es feia encomanadissa, sinó molt abans, quan les nostres democràcies es mostraven ensopides i el lluitar contra les institucions opressores era notat per la gent assenyada com una dèria gairebé lamentable.

Jo no l'havia vist, d'ençà del gran canvi. Temia de trobar-lo enervat, pel pes feixuc del càrrec. Més, no: és el mateix; és la mateixa figura plena de gentilesa i de cordialitat, dinàmica i optimista; és el mateix amic adorable de la meua adolescència, que m'obligava a llegir els llibres que ell comprava baix amenaça severíssima de fer-me pagar la cervesa del dissabte; és l'home sensible a totes les delectances espirituals que sovint tenia de renunciar-les temporalment canviant-les per les realitats horribles de la presó i que, un cop recobrada la llibertat, parlava del seu captiveri sense gota de rancor.

Encara avui, en el saló de l'Alcaldia i en presència d'aquell altre home adorable que és En Puig i Ferrer, evocava les peripècies de les darreres persecucions sofertes.

—I la teua família, i la teua mare? — li he preguntat.

—Malgrat tot, anava a casa, molt de lluny a lluny.

I, en un to més greu, ha afegit:

—El de la meua mare era una cosa més trista. Totjust em veia li entrava l'esglai de què vindrien a agafar-me. I, — sabeu?, — fa una mica de pena això de què una mare tingui de sentir una mena d'horror davant la presència del fill que estima, per por de què l'hi prenguin!

Totseguit, però, l'emoció és vençuda pel somriure cordial del noble amic.

Anuncien noves visites. El doctor Aiguader les va rebent. En el recó confortable de l'Alcaldia, En Puig i Ferrer i jo mantenim l'esperança d'un recobriment de la nostra trina intimitat.

Finalment, la forta abraçada de comiat, l'exigència generosa de tornar a veure'l i, tot baixant les escales, aquella gran sensació d'optimisme que cap altre home com l'amic Aiguader ha sabut encomanar-me en els fraterns contactes de les nostres vides.

F. CUBELLS I FLORENTÍ

Notes breus

BARRETINA

Félix Lorenzo continua a "Crisol" les seves famoses "charlas" iniciades a "El Sol". La ploma de "Heliófilo" que és una llanceta de cirurgia, ha posat al descobert els "Frigis". Si Félix Lorenzo fos català hauria classificat els "barretines".

Amb el nom de "frigis" ha assenyalat els monàrquics de tota la vida que es consideren nêts de totes les llurs passades culpes, que es creuen merèixer la confiança de les hosts republicanes, perquè impudicament s'han apressat a confeccionar-se una gassa i una escarapella.

Amb el nom de "barretines" classificaría els anticatalanistes de tota la vida que s'han apressat a posar-se la barretina per tal d'aparèixer com fervorosos amics de Catalunya. No n'hi ha prou en posar-se el frigi per ésser republicà. No basta posar-se la barretina per ésser catalanista.

Però si per a assenyalar els "frigis" cal recordar que la gorra de la terra del Rei Mides era casquet monàrquic, per a assenyalar els "barretines" cal recordar que la nostra gorra, és catalana, és ben de casa nostra. I si un frigi no representa res si sota el frigi no hi ha un cap republicà, la barretina representa sempre Catalunya i no s'hi val a portar-la si no hi ha l'honest propòsit de respectar-la, de considerar-la de voler ésser dignes d'ella.

La gorra catalana pot haver vingut també de les velles terres d'Orient, però en arribar a Catalunya, en fer-se barretina catalana sabé ésser lluitadora i decidida quan sortí vermella i reptadora de les muntanyes pirinenques i sabé ésser serena i reposada en posar-se el color morat de les festes patriarcales de les planes mediterrànies.

La barretina no la trobareu als temps heroics. No la veureu testimoni de les concupiscències de Ganimades amb Zeus. La barretina la trobareu a Prats de Molló, entregant-se castament als catalans d'aquí i als catalans de l'altra banda.

La barretina és una gorra catalana. El que porta barretina ha d'ésser racialment i cordialment català. No s'hi val a disimular ingenuïtat. No s'hi val a valdre's de